

dr hab. Włodzimierz Fehler prof. uczelni

Warszawa, 7.05.2024r.

Uniwersytet w Siedlcach

Wpłynęło dnia ... 8.05.2024r.
Nr korespondencyjny ... 323
podpis

Recenzja

pracy doktorskiej mgr. Marcina Kaduszkiewicza pt. „Rola Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa w monitorowaniu poziomu bezpieczeństwa i porządku publicznego”

Sferą działania państwa w obrębie której stara się ono rozwiązywać złożone problemy z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego jest odpowiednio konceptualizowana i realizowana polityka bezpieczeństwa wewnętrznego. Precyzując istotę tej polityki należy podkreślić, że jest to element składowy polityki bezpieczeństwa państwa ukierunkowany na tworzenie bezpiecznych warunków egzystencji i rozwoju poprzez działania koncentrujące się na stabilizowaniu oraz harmonizacji wewnętrznych procesów i mechanizmów decydujących o sprawnym funkcjonowaniu danego państwa. Korzystając z aktualnego dorobku nauk o bezpieczeństwie można przyjąć, że polityka bezpieczeństwa wewnętrznego to celowa, planowana i organizowana w ramach państwa oraz pod kierownictwem organów państwowych działalność podmiotów państwowych, społecznych i prywatnych, skoncentrowana na dążeniu do uzyskania i utrzymywania możliwie najwyższego w danych warunkach poziomu bezpieczeństwa wewnętrznego. Jej składnikiem jest także konstruowanie rozwiązań dających możliwości dobrego prognozowania oraz sprawnego i skutecznego reagowania na pojawiające się wyzwania oraz zagrożenia.

W ramach polityki bezpieczeństwa wewnętrznego ekipy polityczne sprawujące władzę w danym państwie, przy pomocy działań koncepcyjnych, władczych oraz operacyjnych zarządzają bezpieczeństwem wewnętrznym. W tym celu wydzielają określone środki polityki bezpieczeństwa wewnętrznego oraz tworzą wchodzące w ich skład instrumenty. Jednym z ważniejszych obszarów polityki bezpieczeństwa wewnętrznego jest utrzymanie

odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa publicznego oraz porządku publicznego. Choć w naukach o bezpieczeństwie nie ma jednolitego poglądu na kwestię definiowania powyżej przywołanych pojęć to istnieje konsensus co do tego, że bezpieczeństwo publiczne oraz porządek publiczny należą do konstytutywnych składników bezpieczeństwa wewnętrznego. Generalnie można przyjąć, że bezpieczeństwo publiczne to oparty o normy prawne pewien pozytywny stan oraz ciąg stanów wewnątrz państwa w ramach których zapewnione są warunki do sprawnej realizacji wspólnych ponadjednostkowych celów poprzez skuteczne egzekwowanie obowiązków, ochronę praw grup społecznych i jednostek ze szczególnym uwzględnieniem życia zdrowia i mienia oraz istnieją odpowiednie środki i instrumenty do skutecznego reagowania w sytuacjach zagrażającym tak rozumianym pozytywnym stanom. Z kolei porządek publiczny to uznany za pożądany i zgodny tak z normami prawnymi jak i akceptowanymi społecznie normami pozaprawnymi stan i ciąg stanów charakteryzujący się przestrzeganiem zasad współżycia społecznego, wysoką jakością przestrzeni publicznej, dobrym stanem i sprawnym funkcjonowaniem obiektów, urządzeń i infrastruktury przeznaczonej do wspólnego użytkowania umożliwiającą bezpieczną egzystencję i realizację potrzeb jednostkowych i zbiorowych. Należy podkreślić, że bezpieczeństwo publiczne i porządek publiczny to pojęcia ściśle ze sobą związane chociaż nie tożsame. Jednocześnie jak już wskazywano należą one do fundamentalnych elementów składowych wewnętrznego bezpieczeństwa państwa.

Szeroki katalog zagadnień wchodzących w zakres zadań związanych z kształtowaniem i utrzymaniem pożądanego poziomu bezpieczeństwa publicznego oraz porządku publicznego powoduje że państwo polskie stosuje do ich realizacji bogaty arsenał środków i instrumentów polityki bezpieczeństwa wewnętrznego, który stara się ciągle rozbudowywać. Jedną z ważniejszych grup instrumentów są wyspecjalizowane instytucje działające w różnych obszarach bezpieczeństwa wewnętrznego. W Polsce podobnie jak w większości państw do najważniejszych z nich należy Policja. Ma ona rozbudowaną strukturę, liczny personel oraz obszerną listę zadań. Wynika to przede wszystkim z jej terytorialnej organizacji powiązanej z podziałem państwa na regionalne i lokalne jednostki administracyjne. Należy wskazać, że to na poziomie lokalnym najłatwiej zauważalne, są różnorodne zagrożenia, szanse i potrzeby mające wpływ na stan bezpieczeństwa publicznego i porządku publicznego. W związku z tym to na tym poziomie można uzyskać odpowiednie pozytywne efekty dzięki dostosowywaniu działań do lokalnych potrzeb. Do tego niezbędny jest jednak odpowiedni system zbierania i analizowania informacji. Zintegrowane i aktywne społeczności lokalne starają się wywierać

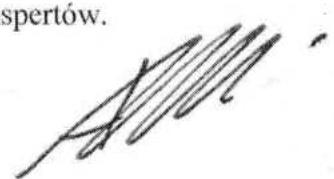
wpływ na tworzenie wysokiego poziomu bezpieczeństwa publicznego i porządku publicznego także przez współdziałanie z Policją. Udział w takiej współpracy obywateli nastawionych na realizację celów wspólnoty, wychodzących poza ich własne potrzeby i oczekiwania to ważny element tworzący społeczeństwo obywatelskie. Sprzyjać temu powinna także działalność państwa w ramach polityki bezpieczeństwa wewnętrznego wspierająca działania na rzecz budowania bezpieczeństwa w różnych obszarach na drodze tworzenia i zacieśniania sieci kontaktów społeczeństwa i instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo publiczne i porządek publiczny. W szczególności dotyczy to kontaktów z Policją mającą agendy terenowe rozlokowane w gminach, powiatach i dzielnicach większych miast.

W tym miejscu należy podkreślić z uznaniem, że w trakcie procesu badawczego mgr M. Kaduszkiewicz nie tylko przeanalizował szereg tematycznych publikacji oraz aktów prawnych i dokumentów, ale wykonał także przedsięwzięcia o charakterze empirycznym. Te wysiłki zaowocowały przygotowaniem i przedstawieniem wielowątkowej, dobrze udokumentowanej analizy odnoszącej się do powstania i wykorzystywania Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa (KMZB) do monitorowania poziomu bezpieczeństwa publicznego i porządku publicznego.

Przystawione powyżej uwarunkowania i przesłanki pozwalają stwierdzić, że podjęcie przez mgr. Marcina Kaduszkiewicza badań mających na celu określenie roli KMZB w monitorowaniu stanu bezpieczeństwa publicznego i porządku publicznego jest uzasadnione zarówno potrzebami w sferze praktycznych działań na rzecz osiągnięcia odpowiedniego ich poziomu jak i w kontekście zapotrzebowania nauk o bezpieczeństwie na nowe specjalistyczne opracowania z obszaru bezpieczeństwa wewnętrznego.

Biorąc pod uwagę zastosowanie szerokiego teoretyczno-empirycznego podejścia badawczego oraz obszerną platformę źródłową, która została wykorzystana do przygotowania rozprawy należy uznać, że dokonane w jej ramach ustalenia stanowią materiał przydatny tak dla badaczy jak i praktyków realizujących zadania w dziedzinie bezpieczeństwa publicznego i porządku publicznego.

Będąca obiektem recenzji dysertacja obejmuje 349 stron wydruku komputerowego, w tym 39 wykresów, 31 tabel, 25 rycin, 3 rysunki oraz dwa załączniki w postaci kwestionariusza ankiety oraz kwestionariusza wywiadu eksperckiego wraz z odpowiedziami ekspertów.

Mgr M. Kaduszkiewicz swoje dociekania badawcze oraz ich rezultaty przedstawił w ramach rozprawy składającej się z 7 rozdziałów, wstępu i zakończenia. Analiza tak ukształtowanej struktury dysertacji pozwala stwierdzić, że ma ona charakter dobrze przemyślany i jest logiczna. Kolejne rozdziały zostały poświęcone: metodologii badań, istocie bezpieczeństwa publicznego i porządku publicznego, strategiom i programom dotyczącym bezpieczeństwa publicznego i porządku publicznego, aktywności obywatelskiej w sferze bezpieczeństwa publicznego, instrumentom stosowanym do monitorowania poziomu bezpieczeństwa publicznego i porządku publicznego. Na końcu podjęto kluczowe dla tematyki rozprawy zagadnienia dotyczące różnych aspektów stosowania KMZB w ramach monitoringu stanu bezpieczeństwa publicznego oraz porządku publicznego. Zważywszy na podjęty w rozprawie zakres tematyczny zastosowanie takiego mającego problemową ośnowę układu zagadnień oceniam jako rozstrzygnięcie uzasadnione metodologicznie i merytorycznie. Dostrzec należy również i pochwalić proporcjonalne rozplanowanie treści, zarówno całości rozprawy jak i poszczególnych jej rozdziałów. W opinii recenzenta jest to dowód dobrej orientacji doktoranta w obszarze badanej problematyki.

Poddając ocenie strukturę oraz treść wstępu należy zauważyć, że w jego pierwszej części autor obszernie i co ważne przekonująco wskazuje na motywy wyboru tematyki rozprawy przeplatając ich przedstawianie odniesieniami do wybranych pozycji z literatury przedmiotu. Wstęp zamyka charakterystyka struktury rozprawy. W jej ramach (s.14) autor używa wysoce niefortunnego zwrotu mówiącego, że w rozdziale siódmym przedstawił wyniki badań własnych. Jest to sformułowanie, które przy literalnym jego potraktowaniu może rodzić pytania o to wyniki czyich badań znajdują się w pozostałych rozdziałach.

W pierwszym rozdziale poświęconym metodologii badań mgr M. Kaduszkiewicz na początku w sposób szeroki i dobrze uargumentowany przedstawił uzasadnienie podjętych badań oraz ich zakresu tematycznego. W drugiej części rozdziału dotyczącej przedmiotu i celu badań doktorant wskazał główny cel badań oraz cele szczegółowe. Nie sformułował natomiast czytelnie swego stanowiska w zakresie przedmiotu badań poprzestając na przywoływaniu poglądów innych badaczy na temat tego czym jest wspomniany przedmiot badań. W części trzeciej scharakteryzowano problemy oraz hipotezy badawcze. Rozdział metodologiczny zamyka przedstawienie metod technik i narzędzi badawczych oraz organizacji badań. W ocenie recenzenta cele badań (główny i trzy szczegółowe), główny problem badawczy oraz 4 problemy szczegółowe zostały określone poprawnie oraz co

szczególnie ważne znajdują one odzwierciedlenie w kolejnych rozdziałach dysertacji. Za dobrze przemyślany i zgodny z pozostałymi założeniami metodologicznymi dysertacji uznać należy także kształt hipotezy głównej oraz czterech hipotez cząstkowych. Poprawnie dobrane zostały także metody, techniki oraz narzędzia badawcze. Czytelnie scharakteryzowano również organizację oraz przebieg badań. W stosunku do wstępu i rozdziału pierwszego nasuwa się uwaga, że treści w nich zawarte mogły by bez szkody dla całości pracy zostać scalone i umieszczone we wstępie. Taka ocena wynika m.in. z faktu, że znaczne partie tekstu rozdziału metodologicznego to cytowania znanych w środowisku naukowym definicji i przywołania poglądów badaczy piszących o zagadnieniach metodologicznych oraz powtórzenia dotyczące motywacji wyboru tematyki podnoszone we wstępie.

W drugim rozdziale przedmiotem rozważań autor dysertacji uczynił problematykę istoty bezpieczeństwa publicznego oraz porządku publicznego. Została ona poddana analizie w ramach sześciu podrozdziałów. Pierwszy z nich dotyczy kwestii ogólnego pojmowania bezpieczeństwa. Drugi obejmuje analizy pojęcia bezpieczeństwa publicznego oraz porządku publicznego. W ramach trzeciego podrozdziału przedstawiono prawne aspekty bezpieczeństwa publicznego. Rozdział drugi zamykają charakterystyki i analizy dotyczące: poczucia bezpieczeństwa w miejscu zamieszkania, stanu bezpieczeństwa publicznego i porządku publicznego w świetle statystyk oraz poziomu zaufania do instytucji bezpieczeństwa publicznego. Efekt przeprowadzonych w rozdziale drugim analiz to przedstawienie klarownej i usystematyzowanej siatki pojęć funkcjonujących na gruncie teorii bezpieczeństwa którą mgr M. Kaduszkiewicz w sposób adekwatny i konsekwentny stosuje w następnych fragmentach dysertacji. Jest to także zbiór ocen dotyczących poczucia bezpieczeństwa i zaufania do instytucji bezpieczeństwa publicznego stanowiący ważny punkt odniesienia dla dalszych rozważań. Widocznym niedostatkim tego fragmentu rozprawy jest podejście doktoranta do przedstawianych pojęć i ich definicji w sposób sprawozdawczy. Skutkuje to zarówno brakiem autorskich propozycji definicyjno-terminologicznych jak i wskazań dotyczących wyboru stanowisk cytowanych autorów jako tych które autor przyjmuje za podstawę do dalszych rozważań. Generalnie jednak wyniki dokonanych w tym fragmencie recenzowanej rozprawy doktorskiej ustaleń należy uznać za precyzyjne i dobrze udokumentowane źródłowo oraz zauważyć, że tworzą one odpowiednie podstawy teoretyczne do rozważań przeprowadzonych w kolejnych rozdziałach.

W rozdziale trzecim mgr M. Kaduszkiewicz przedstawił efekty swoich badań nad strategiami i programami mającymi kształtować pożądany poziom bezpieczeństwa publicznego oraz porządku publicznego. W jego pierwszej części składającej się z dwóch podrozdziałów obok przedstawienia charakterystyki wybranych przez autora zagrożeń dla bezpieczeństwa publicznego oraz porządku publicznego badawczemu oglądowi poddano zagadnienie źródeł przestępczości i zachowań społecznych. Na tej bazie w części drugiej rozdziału zawierającej trzy podrozdziały podjęte zostały problemy związane z kształtowaniem strategii działań profilaktycznych, klasyfikacji policyjnych programów prewencyjnych oraz rozpoznawaniem i prognozowaniem zagrożeń w sferze bezpieczeństwa publicznego i porządku publicznego. W rezultacie powstał czytelny i aktualny oparty na rzetelnym warsztacie naukowym obraz ukazujący uwarunkowania konceptualizacji oraz mechanizmy realizacji strategii i programów z obszaru bezpieczeństwa publicznego oraz porządku publicznego.

W rozdziale czwartym przedmiotem analiz doktorant uczynił problematykę pobudzania aktywności społecznej w dziedzinie bezpieczeństwa publicznego. Wspomniane analizy zostały skoncentrowane na: zadaniach administracji publicznej w sferze bezpieczeństwa, możliwościach działania organizacji pozarządowych i aktywności obywateli, modelach współpracy społeczeństwa z Policją. Przedstawione zostały także walory i niedostatki rozwiązań opartych na koncepcjach community policing oraz bezpiecznej przestrzeni publicznej. W wyniku przeprowadzonych badań doktorant wskazał m.in. że dzięki współpracy na linii administracja publiczna (w tym szczególnie administracja samorządowa na poziomie powiatu i gminy), organizacje pozarządowe, aktywni obywatele, Policja, wzrastają możliwości korzystnego oddziaływania na stan bezpieczeństwa publicznego i porządku publicznego. Jednocześnie zaznaczył, że współpraca ta wymaga dalszych działań na rzecz jej rozszerzania i intensyfikacji.

Piąty rozdział rozprawy dotyczy narzędzi służących do monitorowania poziomu bezpieczeństwa publicznego i porządku publicznego. W jego pierwszej części na tle ogólnej charakterystyki przestrzennego zróżnicowania występowania przestępstw i wykroczeń zaprezentowano w bardzo skrótowej formie podstawowe sposoby i narzędzia do analizy stanu bezpieczeństwa publicznego i porządku publicznego na danym terenie. Następnie w obrębie podrozdziału 5.3. pod dość niefortunnym i mylącym tytułem „Strategia CPTED w strategiach przestępczości” zaprezentowano założenia, cele oraz możliwe sposoby realizacji działań na

rzecz zapobiegania przestępczości przez odpowiednie kształtowanie przestrzeni publicznej. Rozdział piąty zamyka przedstawienie możliwości związanych ze stosowaniem map zagrożeń, walidacji skupień czynów przestępczych, systemów informacji geograficznej oraz Krajowego Systemu Informacyjnego Policji do monitorowania zagrożeń bezpieczeństwa publicznego i porządku publicznego.

W rozdziale szóstym, po ukazaniu genezy KMZB na podstawie danych i informacji pochodzących z różnych źródeł, przedstawione zostały podstawowe cechy i mechanizmy funkcjonowania samego narzędzia, w tym zwłaszcza jego - z założenia powszechność oraz dostosowanie do skutecznego przeciwdziałania i monitorowania zagrożeń. W szczególności miały to zapewnić jak słusznie podkreślił doktorant odpowiednie procedury kwalifikacji zagrożeń i konsultacje społeczne. W ocenianym rozdziale mgr M. Kaduszkiewicz poczynił również szereg uwag dotyczących obszarów ryzyka oraz interaktywnego wymiaru funkcjonowania KMZB. W końcowej części rozdziału scharakteryzowana została procedura postępowania Policji ze zgłaszanymi zagrożeniami. W rezultacie powstał obraz KMZB jako nowoczesnego i obiecującego instrumentu do realizacji zadań w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa publicznego i porządku publicznego, który to obraz doktorant poddał weryfikacji na drodze badań empirycznych.

Ostatni siódmy rozdział dysertacji zawiera omówienie przebiegu badań empirycznych dotyczących funkcjonowania KMZB oraz charakterystykę uzyskanych wyników. W jego treści znajdują się dobrze usystematyzowane dane oraz informacje dotyczące: charakterystyki respondentów, przedstawienie ocen KMZB dokonane przez ankietowanych, w tym również oceny oczekiwań i możliwości. Rozdział zamyka zaprezentowanie rezultatów badań uzyskanych na drodze wywiadów eksperckich. Rozdział siódmy zawiera także podrozdział zatytułowany „Dyskusja”. Jest to nazwa i rozwiązanie, które wzbudziło konsternację u recenzenta bowiem oceny i wnioski (bardzo wartościowe zresztą) zawarte w tym fragmencie stanowią elementy podsumowania badań i powinny znaleźć się w zakończeniu. Recenzent dopuszcza jednak możliwość, że taki podział treści rekapitulujących wyniki badań jest wymogiem formalnym, który funkcjonuje i jest egzekwowany w jednostce organizacyjnej w której rozprawa została przygotowana.

Forma oraz zawartość treściowa poszczególnych komponentów dysertacji pozwala na wyrażenie opinii, że mgr M. Kaduszkiewicz dobrze opanował sposoby prowadzenia analiz i wnioskowania co pozwoliło na sporządzenie tak diagnoz jak i prognoz odnoszących się do funkcjonowania oraz czynników określających znaczenie KMZB w realizacji działań na rzecz

utrzymania bezpieczeństwa publicznego i porządku publicznego. Zauważyć w tym miejscu należy, że autor rozprawy demonstrujący bardzo wysoki poziom rozeznania badanej tematyki mógłby dokonać także krótkich podsumowań poszczególnych rozdziałów. Należy żałować, że tego nie uczynił bowiem niewątpliwie zwiększyło by to i tak wysokie walory rozprawy. Wykorzystując wyniki ustaleń badawczych zaprezentowanych w poszczególnych rozdziałach rozprawy w jej zakończeniu doktorant przedstawił kilka generalnych wniosków mówiących o tym że:

-KMZB jako platforma wymiany informacji o zagrożeniach bezpieczeństwa publicznego i porządku publicznego pomiędzy społeczeństwem a Policją może być skutecznym narzędziem do monitorowania poziomu bezpieczeństwa w tych dwóch obszarach bezpieczeństwa wewnętrznego, pod warunkiem, że w większym stopniu wykorzystany zostanie dorobek teoretyczny ekologii społecznej i prakseologii;

-KMZB to narzędzie potwierdzające znaczenie informacji dla kształtowania bezpieczeństwa publicznego i porządku publicznego;

-KMZB nie kształtuje w zauważalnym stopniu świadomości społecznej w zakresie współpracy lokalnych społeczności z Policją a mieszkańcy rzadko korzystają z tej aplikacji w celu zgłaszania zagrożeń i nawiązywania kontaktów z Policją.

Uzyskane wyniki stały się także podstawą do sformułowania kilku wniosków szczegółowych których istota sprowadza się do tego że:

-informacje przekazywane przez obywateli do KMZB są mniej istotnym niż zakładali jej twórcy elementem analizy zagrożeń bezpieczeństwa publicznego i porządku publicznego;

-pozyskiwane od społeczeństwa informacje są źródłem wiedzy o zagrożeniach, ale dotyczą głównie bezpieczeństwa w ruchu drogowym;

-anonimowe zgłoszenia w ramach KMZB nie stworzyły systemu opartego na trwałym partnerstwie Policji i społeczeństwa w zakresie identyfikacji zagrożeń lokalnych;

-KMZB ma minimalny wpływ na społeczną ocenę pracy Policji, nie zwiększyła również zaufania do niej;

-wdrożenie KMZB nie spowodowało wzrostu przekonania mieszkańców o ich realnym wpływie na stan bezpieczeństwa publicznego oraz porządku publicznego;

-KMZB stała się platformą statystyczną a dane zbierane przy jej pomocy w niewielkim stopniu, wytwarzają impulsy do działań prewencyjnych,

-proces usprawniania systemu KMZB i jego promocji, uległ spowolnieniu i obecnie KMZB jest relatywnie mało znana i niewiele osób z niej korzysta;

-KMZB jest rzadko wykorzystywana do systematycznej służbowej oceny policjantów w aspekcie sposobu realizacji powierzonych im zadań;

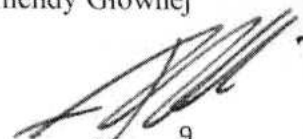
-nie stwierdzono aby KMZB skutecznie wpływała na koordynację działań policyjnych na różnych poziomach ;

-KMZB nie pełni de facto funkcji prognostycznej;

-liczba i rodzaj zgłoszeń wynikająca z subiektywnego postrzegania i nieadekwatnej do rzeczywistej wagi oceny niektórych zagrożeń, prowadzi do zniekształcania obrazu społecznych zachowań w obszarze bezpieczeństwa publicznego i porządku publicznego.

W świetle zawartych w dysertacji ustaleń przedstawione w jej zakończeniu wnioski należy uznać za prawidłowe i uzasadnione. Zauważalnym mankamentem zakończenia jest jednak brak propozycji dotyczących kierunków dalszych badań.

Kształt strukturalny tak całości dysertacji jak i poszczególnych jej części, jakość treści oraz metodologiczna dojrzałość analiz skoordynowana z kompetentnym formułowaniem wniosków pozwala stwierdzić, że doktorant umiejętnie wykorzystał podejścia: deskryptywne, eksplanacyjne i prognostyczne. Na pozytywną ocenę kwalifikacji naukowych mgr. M. Kaduszkiewicza składa się również dokonanie odpowiedniego doboru i wykorzystania metod badawczych. Użyte do przygotowywania rozprawy publikacje naukowe i materiały źródłowe wyszczególnione zostały w rozbudowanej 19 stronicowej bibliografii oraz 3 stronicowej netografii. Bibliografia została podzielona na: pozycje zwarte, artykuły oraz akty normatywne. Ujęte w bibliografii pozycje mają charakter i zakres treściowy adekwatny do podjętej tematyki, odzwierciedlają również aktualny stan badań. Należy jednak autorowi wytknąć to, że wymieniony na stronie 317 pod nr. 38 Dziennik Urzędowy Komendy Głównej

Policji z dnia 20 czerwca 2017 r. to nie akt normatywny lecz dziennik urzędowy funkcjonujący zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych. Pozytywnie ocenić należy podejście mgr M. Kaduszkiewicza do innych zagadnień bibliograficznych obejmujących konstrukcję przypisów, opis tabel, wykresów oraz rycin i rysunków które zamieścił w tekście rozprawy.

Autor dysertacji adekwatnie dobrał i właściwie do zakresu prowadzonych rozważań używał aparatury pojęciowej właściwej dla nauk o bezpieczeństwie oraz w niezbędnym zakresie także terminologii z obszaru nauk prawnych oraz nauk socjologicznych. Podkreślić należy, że doktorant posługuje się klarownym nie obciążonym zwrotami publicystycznymi językiem naukowym co jest dowodem dobrego opanowania warsztatu pisarskiego. Powyżej przedstawione oceny umożliwiają stwierdzenie, że recenzowana rozprawa jest nowatorskim i oryginalnym rozwiązaniem założonego problemu badawczego. Potwierdza to osiągnięcie przez mgr. M. Kaduszkiewicza poziomu kwalifikacji pozwalających na realizację badań naukowych.

Konkluzje

Przeprowadzone w poszczególnych rozdziałach rozprawy analizy oraz wygenerowane na podstawie uzyskanych wyników oceny i wnioski potwierdzają wagę i znaczenie podjętej przez mgr. M. Kaduszkiewicza tematyki tak w perspektywie teoretycznej jak i użytkowej. Rozwiązanie ogólnego problemu badawczego oraz towarzyszących mu problemów szczegółowych zostało dokonane zgodnie z regułami obowiązującymi w badaniach naukowych. Także hipoteza główna oraz towarzyszące jej hipotezy szczegółowe zostały poddane weryfikacji w sposób uwzględniający zasady metodologiczne stosowane dla prac doktorskich z obszaru nauk o bezpieczeństwie. Zawarte w poszczególnych częściach rozprawy rozważania i wyprowadzone na ich podstawie wnioski bez wątplenia mają walory naukowe oraz są oparte na obszernych i różnorodnych źródłach. Merytoryczne cechy rozprawy pozwalają na stwierdzenie, że jej autor prowadząc badania oraz przedstawiając ich wyniki umiejętnie zastosował podejście właściwe dla nauk o bezpieczeństwie łącząc je z dorobkiem innych nauk w tym szczególnie nauk prawnych i nauk socjologicznych. Ze względu na wysoki poziom merytoryczny recenzowana dysertacja może być dobrym punktem wyjścia dla dalszych badań poświęconych problemom polityki bezpieczeństwa wewnętrznego w kontekście umiejscowionych w jej obrębie szczegółowych kwestii z zakresu działań na

rzecz budowania i utrzymywania pożądanego stanu bezpieczeństwa publicznego i porządku publicznego.

Wniosek końcowy

Wykonane przez mgr. Marcina Kaduszkiewicza badania oraz czytelnie i dobrze usystematyzowane wnioski sformułowane na bazie uzyskanych wyników stanowią świadectwo jego bardzo dobrej orientacji w obszarze badanej problematyki. Mimo przedstawionych uwag krytycznych treść recenzowanej dysertacji potwierdza dojrzałość badawczą jej autora. Została ona dowiedziona poprzez właściwe określenie przedmiotu badań i celów badawczych, ustanowienie problemu badawczego a także, przyjęcie oraz weryfikację hipotez. Pozytywna ocena wynika również z faktu że doktorant dokonał właściwego wyboru metod badawczych i poprawnie je zastosował. Konkludując stwierdzam, że rozprawa spełnia określone w przepisach prawa wymagania i wnoszę o dopuszczenie mgr. Marcina Kaduszkiewicza do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

dr hab. Włodzimierz Fehler prof. uczelni